

BILTEN

SEPTEMBAR - OKTOBAR '05

Omladinski Komunikativni Centar

Kralja Petra I Karađorđevića 113/115, 78 000 Banja Luka

051 34 74 31 :Tel

051 34 74 32 :Fax

okc@inecco.net

Svečano otvaranje prostora OKC-a i početak rada Lokalnog volonterskog servisa

Dana 27.10.2005. godine gradonačelnik grada Banja Luke gosp. Dragoljub Davidović je presjecanjem vrpce svečano otvorio nove prostorije OKC-a koje su od grada Banja Luke dodjeljene OKC-u na besplatno korištenje u periodu od 2 godine.

Pored gradonačelnika, ovoj ceremoniji su prisustvovali i predstavnici 5 javnih institucija: Zavod za rehabilitaciju i fizikalnu medicinu "Dr Miroslav Zotović", Dječiji dom "Rada Vranješević", Socijalno gerijatrijski centar, Centar za socijalni rad Banja Luka i Centar "Zaštiti me". Pored navedenih prisustvovao je i predstavnik GAP-a, koji je jednim dijelom učestvovao u adaptaciji novog prostora kroz projekat "Lokalni volonterski servis".

Tokom ceremonije upriličeno je i potpisivanje Memoranduma o razumijevanju i saradnji između OKC-a i javnih institucija osim Centra za socijalni rad Banja Luka, sa kim je ovaj Memorandum već potpisan u prethodnom periodu.

Samim otvaranjem novog prostora je započeo i rad Lokalnog volonterskog servisa čija je uloga promovisanje volonterizma i kvalitetniji i brojniji angažman volontera na različitim volonterskim pozicijama u javnim institucijama i nevladinim organizacijama.

Program izgradnje mira i razvoja demokratije

Projekat "Informisanje i mobilisanje mladih"

U okviru razvoja kapaciteta studenskih organizacija fakulteta Banjalučkog Univerziteta realizovali smo seriju treninga tehničke podrške za 40 predstavnika iz sedam studenskih organizacija. Ova naša podrška kroz asistenciju je uključivala pomoć u razvoju strateških planova studenskih organizacija, organizacioni

menadžment, pisanje prijedloga projekata, razvoj unutrašnje strukture itd. Kroz medijsku komponentu (ciklus od 80 emisija) smo nastavili sa realizacijom na našem radiju Balkan sedmičnih emisija: Studentski žurnal i Veliki odmor.

Emisije i program namijenjen studentima "Studentski žurnal" je u ovom periodu kroz 8 emisija obrađivao teme: Zakona o Univerzitetu, studentskih razmjena, uticaja političkih partija na studente, osnivanja studentskih nevladinih organizacija i uticaja reforme obrazovanja. Emisije i program namijenjen učenicima srednjih škola "Veliki odmor" je u ovom periodu kroz 8 emisija obrađivao teme: uloga i uticaj savjeta učenika u školama, ko može kupiti knjige za školu, seksualno obrazovanje učenika, uloga i doprinos omladinskih nevladinih organizacija mladima i donošenje zakona o učeničkom standardu.

U narednom periodu su planirane aktivnosti zagovaranja koje će relizovati studenti i srednjoškolci u cilju veće participacije u donošenju Zakona o visokoškolskom obrazovanju i implementaciji Zakona o srednjoškolskom obrazovanju u Bosni i Hercegovini.

Projekat je podržan od strane National Endowment for Democracy.

Projekat "Informisanje i mobilisanje mladih"

OKC je u okviru projekta "Održive i uspješne mreže u Bosni i Hercegovini", koji sprovodi pod pokroviteljstvom Međunarodne pravoslavne dobrotvorne organizacije (IOCC), organizovao Državnu konferenciju "Mreže u BiH" o održivom i efikasnom umrežavanju nevladinih organizacija u Bosni i Hercegovini. Konferencija je održana u Banjaluci u periodu od 22. do 25. septembra.

U prvom dijelu konferencije 40 učesnika, predstavnika nevladinih

organizacija iz Bosne i Hercegovine, su imali priliku prisustvovati prezentacijama nekoliko donatorskih organizacija te državnih i regionalnih mreža. Svoja iskustva predstavile su slijedeće donatorske organizacije: Volonteri Ujedinjenih Naroda BiH (UNV BiH), Ambasada Kraljevine Danske (FRESTA/Neighbourhood Program), Američka agencija za međunarodni razvoj BiH (USAID BiH), te Evropska Komisija u BiH (EC BiH). Nakon toga sa učesnicima su svoja iskustva u umrežavanju podijelili predstavnici slijedećih mreža: Mreža akcija Jugoistočne Evrope u oblasti dječijih prava (SEECRAN), Balkanska mreža za ljudska prava (BHRN), Građanska mreža Centralne i Istočne Evrope (CEECN), Mreža mladih jugoistočne Evrope (SEEYN), te Koalicija NVO „Raditi i uspjeti zajedno“.

U radnom dijelu Konferencije učesnici su unutar grupa radili na kreiranju zaključaka i preporuka iz različitih aspekata bitnih za uspješno i efikasno umrežavanje nevladinih organizacija. Ovi aspekti su obuhvatali pitanja strukture mreža, komunikacije unutar i između mreža, samoodrživosti mreža te mreža kao zagovarača promjena.

Na Konferenciji je pružena prilika da predstavnici lokalnih i međunarodnih nevladinih organizacija, predstavnici sektoralnih mreža iz BiH, susjednih zemalja i regiona, te predstavnici donatorskih organizacija i ambasada u BiH, kroz zajednički rad prezentuju iskustva dobre prakse, definišu trenutno stanje po pitanju umrežavanja u BiH, prepreke i poteškoće u funkcionisanju mreža u BiH, te kreiraju zajedničke preporuke koje bi doprinijele uspostavljanju intenzivnije i efikasnije kooperacije između postojećih mreža, a posebno unutar mreža koje djeluju u okviru istog sektora. Preporuke će takođe poslužiti donatorima kao smjernice za kreiranje njihove strategije i uspostavljanje prioriteta na polju razvoja civilnog sektora u Bosni i Hercegovini.

Zaključci i preporuke Državne konferencije „Mreže u BiH“ su prezentovani u brošuri koja je svim učesnicima, drugim nevladinim organizacijama iz BiH, te donatorskim organizacijama, distribuirana tokom oktobra mjeseca.

Projekat “Partnerstvo građana i vlasti”

Tokom septembra kreirana je i realizovana medijska kampanja javnog zagovaranja u cilju informisanja studenata i predstavnika studentskih organizacija o procesu usvajanja Zakona o univerzitetu i praćenja ovog procesa. U okviru kampanje održan je okrugli sto kojem su prisustvovali predstavnici studentskih organizacija banjalučkog univerziteta, predsjednik Studentske unije Republike Srpske, te predstavnik Omladinskog Savjeta Republike Srpske. Na okruglom stolu nakon informisanja o trenutnom statusu Zakona o univerzitetu kao i nivou učešća izabranih predstavnika u izradi zakona, učesnici su kreirali prijedlog aktivnosti kroz koje će se izvršiti informisanje svih studenata banjalučkog univerziteta o novoj zakonskoj regulativi. U cilju informisanja studenata o novom zakonu štampana je brošura u kojoj je predstavljen zakon, te sprovedena bilbord kampanja.

Humanitarna akcija u Zavodu za rehabilitaciju „Dr Miroslav Zotović“ u Banjaluci

OKC Banjaluka je, pod pokroviteljstvom Međunarodne pravoslavne dobrotvorne organizacije (IOCC), sproveo jednokratnu humanitarnu akciju u Zavodu za rehabilitaciju „Dr Miroslav Zotović“ u Banjaluci. U okviru ove akcije Dječijem odjelu ove institucije poklonjeni su paketi u iznosu od 6400 KM. Paketi su pripremljeni prema potrebama korisnika usluga ovog odjela, a sadržavaju čebad, dječije trenerke, dječije pidžame, dječiji veš, te pelene i druga sredstva za higijenu.

Primopredaja ove donacije je održana 24. oktobra 2005. godine na Dječijem odjelu Zavoda za rehabilitaciju „Dr Miroslav Zotović“. Prisutni su bili predstavnici Zavoda, OKC-a, te IOCC-a, a ovom prilikom je i zvanično potpisan Ugovor o donaciji od strane direktora Zavoda i izvršnog direktora OKC-a.

Volontiranje srednjoškolaca u Zavodu za rehabilitaciju „Dr Miroslav Zotović“ u Banjaluci

OKC u okviru razvijanja sistema volontiranja u javnim institucijama organizuje pružanje volonterskih usluga djeci na Dječijem odjelu Zavoda za rehabilitaciju „Dr Miroslav Zotović“. U okviru ovog programa 24 srednjoškolca iz banjalučkih srednjih škola, koji su ujedno i aktivni članovi Savjeta učenika u svojim školama, će tokom oktobra i novembra volontirati u ovoj instituciji. Volonteri prema potrebama djece sa Dječijeg odjela organizuju aktivnosti različitog sadržaja i karaktera. Time je kreiran program koji je raznovrstan i interesantan djeci, a obuhvata edukativne, psihosocijalne, zabavne i kreativne radionice koje pružaju mogućnost izražavanja različitih potencijala djece, te učenje novih sadržaja. Realizacija ovog programa je podržana od strane Međunarodne pravoslavne dobrotvorne organizacije (IOCC).

Konferencija "Socijalna uključenost – iskustva iz programa podrške NVO-ima u Bosni i Hercegovini"

U periodu od 25. do 26. oktobra, u organizaciji SDC/IBHI u Sarajevu je održana konferencija „Socijalna uključenost – iskustva iz programa podrške NVO-ima u Bosni i Hercegovini“. Predstavnici OKC-a su prisustvovali ovoj konferenciji u sklopu koje su na radnom stolu „Saradnja NVO-a i javnih institucija“ prezentovali rezultate projekta „Razvoj volonterizma u javnim institucijama“ koji je OKC realizovao u prethodnom periodu, a uključivao je razvoj modela volontiranja srednjoškolaca u javnim institucijama u cilju razvoja i promocije volonterizma i poboljšanja kvaliteta usluga koje javne institucije pružaju svojim korisnicima.

Psihosocijalni program

Psihološko savjetovalište OKC-a kontinuirano obezbjeđuje uslugu psihološkog savjetovanja, individualni i grupni psihoterapijski rad te usluge profesionalne orijentacije za sve građane Banjaluke. Savjetovalište i na novoj lokaciji OKC-a radi svakim radnim danom od 17 do 20 časova.

Edukativni programi

U okviru programa edukacije Omladinskog Komunikativnog Centra na kurseve engleskog jezika upisalo se 125 polaznika u septembru i oktobru. Naši polaznici su većinom pripadnici mlade generacije, ali značajan je sigurno i broj naših polaznika zrelog doba. Časovi engleskog jezika počeli su 19. septembra i trajaće do 19. Decembra, nakon čega slijedi upis polaznika na naredni tromjesečni ciklus u januaru. Kursevi engleskog su još uvijek podijeljeni na 5 nivoa (stepeni): početni, osnovni, srednji, viši srednji i napredni.

Nastavili smo sa časovima engleskog na novoj lokaciji u ulici Pave Radana 32. Na žalost trenutno nismo u mogućnosti da organizujemo kurseve računara zbog nedostatka odgovarajuće prostorije nakon preseljenja OKC-a na novu lokaciju.

Globalna partnerstva i volonterski programi

Projekat "Lokalni volonterski servis grada Banja Luke"

OKC je započeo novi projekat "Lokalni volonterski servis grada Banja Luke" koji ima za cilj promociju volonterizma i povećanja učešća građana Banja Luke u volonterskim aktivnostima u saradnji sa nevladinim organizacijama i javnim institucijama.

Ovaj servis je otvoren za sve građane koji žele da volontiraju i nevladine organizacije i javne institucije koje imaju potrebu za angažovanjem volontera u svom radu. Na ovaj način će se napraviti balans između ponude volonterskih usluga, tj. volontera i potražnje za volonterskim uslugama, tj. volonterskim pozicijama.

Kako bi ispunio ovaj cilj Lokalni volonterski servis će realizovati niz aktivnosti koji će uključivati aktivnu saradnju sa nevladinim organizacijama i javnim institucijama na kreiranju volonterskih pozicija, uspostavljanje funkcionalne baze podataka volontera i organizatora volonterskih usluga, osmišljavanje i realizacija potrebne edukacije volontera, njihov monitoring i supervizija tokom volonterskog angažmana.

Lokalni volonterski servis, pored pružanja mogućnosti za volontiranjem na lokalnom nivou, će pružati mogućnosti volontiranja na teritoriji BiH i drugim zemljama kroz druge programe kao što su ljetni volonterski kampovi i dugoročna razmjena volontera. Na ovaj način želimo da uspostavimo servis u gradu Banja Luci koji će u potpunosti moći odgovoriti potrebama volontera, te pružati sve potrebne informacije za volontiranje na lokalnom, državnom i međunarodnom nivou. U periodu novembar – decembar Lokalni volonterski servis će realizovati medijsku kampanju promocije samog servisa, kao i rad na prvim volonterskim pozicijama u saradnji sa nevladinim organizacijama i javnim institucijama. Pored toga na našem radiju "Balkan" je počeo serijal radio emisija "Volonterski bukvar" koji će trajati do kraja aprila 2006. godine, a koja ima za cilj promociju volonterizma, kao

i aktivnosti samog Lokalnog volonterskog servisa i nevladinih organizacija i javnih institucija sa kojima servis saraduje.

Projekat "Lokalni volonterski servis" će se realizovati u periodu od 01. septembra 2005. godine do 30. aprila 2006. godine, nakon čega će postati samoodrživi servis grada Banja Luke. Ovaj projekat je podržan od strane Švedske agencije za međunarodni razvoj (SIDA) u saradnji sa Američkom agencijom za međunarodni razvoj (USAID) kroz Projekat upravne odgovornosti (GAP).

Ovim putem pozivamo sve zainteresovane građane voljni da postanu volonteri da kontaktiraju osoblje Lokalnog volonterskog servisa radi dobijanja svih potrebnih informacija.

Projekat "Razvoj volonterizma u BiH"

U okviru projekta „Razvoj volonterizma u BiH“ i realizacije malih grantova, održano je 8 okruglih stolova na temu „Uloga volonterizma u razvoju građanskog društva“. Kroz ove okrugle stolove smo promovisali primjere dosadašnje dobre prakse, sam projekat, kao i dosadašnji proces javnog zastupanja za uspostavljanje zakona o volonterizmu u Bosni i Hercegovini.

Na okruglim stolovima je ukupno prisustvovalo oko 200 predstavnika vladinog i nevladinog sektora, kao i sami građani. Kroz okrugle stolove ovi učesnici su imali priliku da diskutuju o problemima i poteškoćama koje ometaju razvoj volonterizma u njihovim lokalnim zajednicama, kao i na uspostavljanju preporuka i zaključaka koje bi pomogle u prevazilaženju istih.

Generalni problemi i poteškoće razvoja volonterizma u BiH identifikovani tokom okruglih stolova:

- Ne postoji dovoljna jaka inicijativa nevladinog sektora da redovno izvještava vladine institucije o svom radu, rezultatima

- Građani su nedovoljno informisani o volonterizmu, kao i o radu nevladinog sektora u generalnom smislu, kao i postojeće predrasude o nevladinom sektoru koje uzrokuju odbijanje građana da učestvuju u njegovom radu ili da ga podržavaju.
- Nedovoljna saradnja i konkurentski odnos koji vlada među nevladinim organizacijama na nivou lokalnih zajednica.
- Veliki broj nevladinih organizacija ne posjeduje vlastiti prostor čime je otežan njihov rad.
- Lokalne vlasti nisu u mogućnosti da finansijski podržavaju rad nevladinog sektora, ili je ta pomoć minimalna iz razloga slabog pristizanja finansijskih sredstava u njihove budžete.
- Nepostojanje ili nedovoljno preciziranih kriterijuma i procedura za dobijanje finansijskih sredstava iz budžeta lokalnih zajednica.

Generalni zaključci i preporuke okruglih stolova:

- Realizovati istraživanja o volonterizmu u lokalnim zajednicama, kao i o njegovim mogućnostima u procesu razvoja građanskog društva.
- Na nivou BiH usvojiti zakon o volonterizmu koji će davati dodatni stimulans za razvoj volonterizma i građanskog učešća u procesima razvoja našeg društva.
- U skladu sa mogućnostima što više promovisati donatore i rezultate projekata ili aktivnosti udruženja i organizacija.
- Inicirati zajedničko nastupanje NVO-a prema lokalnim vlastima radi rješavanja egzistencijalnih problema na koje nevladin sektor nailazi (prostorije za rad, finansiranje, itd.).
- Redovno izvještavati lokalne vlasti o aktivnostima, te im dostavljati planove za budući rad i aktivnosti i finansijske planove radi kvalitetnije razmjene informacija.
- Konstantno raditi na povezanosti NVO-a u lokalnoj zajednici radi razmjene dobre prakse, korisnih informacija i podizanja njihovih kapaciteta

- U saradnji sa lokalnim vlastima uključiti volonterizam u strategijama za mlade na nivou lokalne zajednice.

- Kontinuirano organizovati lokalne volonterske inicijative koje će imati za cilj promociju volonterizma, rad NVO-a i doprinos u rješavanju postojećih problema u lokalnoj zajednici (najveći fokus imati na socijalno ugrožene kategorije stanovništva).

Projekat “Razvoj volonterizam u BiH” je sponzorisan od strane USDA u saradnji sa IOCC.

VSO/OKC Razvoj volonterskog programa u BiH

Sektor socijalne zaštite na Balkanu je preopterećen, bez dovoljno sredstava i sa velikim poteškoćama naspram promjenjivih socijalnih potreba stanovništva, usljed kolapsa ekonomskog i socijalnog sistema te još uvijek prisutnih posljedica nastalih usljed konflikta. U isto vrijeme, prisutan je porast nezaposlenih a i za one koji završe školu ili univerzitet male su mogućnosti da nađu zaposlenje.

Organizacija Voluntary Service Overseas (VSO) je kroz svoj program od 2000. godine podržavo Centre za socijalni rad u Bosni i Hercegovini sa namjerom da razviju svoje usluge te da se značajnije uključe u rad u zajednici, otvarajući se ka novim partnerstvima i novim načinima rada. Postoje primjeri u kojima su općinske/opštinske službe socijalne zaštite uspješno angažovale domaće volontere da im pomognu u njihovom radu u zajednici, a ostali partneri u socijalnom sektoru su također pokazali interes u umnožavanju i razvoju kvalitetne prakse prilikom korištenja volontera u sopstvenim zajednicama.

Rad VSO-a na promoviranju participacijskog pristupa i razvoja kapaciteta organizacija u civilnom društvu doveo je VSO u kontakt sa grupama koje su opredjeljene prema razvoju pozitivnog socijalnog kapitala kroz aktivizam u zajednici i naravno, volontiranje. U isto vrijeme, tu je i rastući interes unutar zajednice prema civilnim akcijama, iznad svega među mladim ljudima, koji žele da steknu iskustvo radi započinjanja sopstvenih karijera. Dok postoji svega nekolicina nevladinih organizacija koje redovno rade sa volonterima, na projektima sa socijalno ugroženom populacijom – (djeca pod rizikom, na primjer) – njihovi programi su još uvijek u ranim fazama implementacije, njihovi sistemi su nejak, a njihov posao nije uvijek u suradnji sa službama socijalne zaštite.

Na osnovu iskustva stečenog u periodu od 2000 – 2005 godine, te trenutnog stanja i potreba, VSO pokreće program razvoja volonterizma u Bosni i Hercegovini. Ovaj program će se baviti uspostavljanjem ravnoteže između potencijalne ponude i stvarne potražnje za ljudskim resursima (volonterima) u sektoru socijalne zaštite, kako u vladinom, tako i u nevladinom sektoru. Partner VSO-a u Bosni i Hercegovini,

Omladinski Komunikativni Centar (OKC) će realizovati ovaj program u periodu od 2005 – 2008. godine.

Cilj ovog programa je doprinos rješavanju postojećih problema socijalno ugroženih skupina kroz efikasno angažovanje volontera u sektoru socijalne zaštite na Balkanu.

Namjere programa su da se postigne:

- Povećana svijest i razumijevanje o volonterizmu kao doprinosa društvenom razvoju unutar lokalnih zajednica i organizacija (vladinih i nevladinih);
- Efikasni mehanizmi za angažovanje i menadžment volontera;
- Efikasna upotreba volontera u sektoru socijalne zaštite.

U periodu od tri godine, cijeli niz aktivnosti će biti proveden i podržan od strane OKC-a i VSO-a, pružajući trening u oblasti volonterskog menadžmenta i izgradnji kapaciteta lokalnih organizacija da se uspostave lokalni volonterski centri, upotrebljavajući raspoloživu i postojeću stručnost u regionu. Pored toga biće osnovan regionalni savjetodavni odbor čiji će cilj biti planiranje, monitoringa i evaluacije samog programa.

Regionalni projekat “RIVER SEE”

UNV/UNDP RIVER SEE program ima za cilj širenje regionalnog povjerenja i pomoć u uspostavljanju važnih veza između naroda i vlasti Balkana. Osnovni cilj programa je pružanje doprinosa integraciji regiona, društvenoj koheziji i smanjenju siromaštva na Balkanu jačanjem mreža kroz istok-istok razmjene volontera, promocijom volonterizma i aktivnog učešća građana, izgradnjom kapaciteta građanskog društva, da bi se bavili lokalnim razvojem i procesima dobrog upravljanja, te uspostavljanjem široke regionalne saradnje građanskih inicijativa. Pravne osnove za razvoj volonterizma u regionu biće promovisane da bi se omogućilo pozitivno okruženje i kohezija sa lokalnim, regionalnim i državnim vlastima/institucijama u cilju izgradnje aktivnog volonterskog sektora društva.

Program predstavlja jedinstvenu regionalnu saradnju UNV/UNDP koja će biti podržana i partnerski realizovana sa partnerima – EU/EVS, VSO UK, SEEYN, OneWorld SEE i 14 implementirajućih partnerskih organizacija (IPO) iz sedam zemalja/područja Balkana, koje će biti odgovorne za implementaciju aktivnosti volonterskog menadžmenta u zemlji/području te za odnose sa volonterima i volonterskim i organizacijama građanskog društva (VIO/CS).

Jedna od 14 implementatorskih partnerskih organizacija je i Omladinski Komunikativni Centar Banja Luka.

RIVER SEE programom, koji će se realizovati tokom 24 mjeseca, kreiraće se nova regionalna šema, da bi se realizovalo prvih 100 volonterskih razmjena i aktivnosti unutar volonterskih i organizacija građanskog društva, koje će se baviti Milenijumskim

razvojnim ciljevima, a posebno onim aktivnostima koje su usmjerene ka razvoju zajednica, dobru upravu i promociju mladih. Na kraju, ove organizacije i volonteri biće podržani da učestvuju u i doprinesu ekonomskim razvojnim projektima koji promovišu princip održivog razvoja i imaju za cilj smanjenje siromaštva i gladi.

Najave

Humanitarno - volonterska akcija "Jedan slatkiš jedno dijete" po ŠESTI PUT!

Tokom novembra i decembra će se po šesti put realizovati humanitarno - volonterska akcija "Jedan slatkiš jedno dijete" koja ima za cilj prikupljanje slatkiša za novogodišnje paketiće koji će biti podjeljeni djeci iz socijalno ugroženih kategorija stanovništva. Ovim putem pozivamo sve zainteresovane da učestvuju u ovoj akciji kao volonteri, da se prijave u Lokalni volonterski servis OKC-a. U sklopu akcije OKC će organizovati i proslavu 5. decembra, Međunarodnog dana volontera.

Trening o volonterskom menadžmentu

Od 02. do 06. decembra, u okviru VSO/OKC partnerstva na razvoju volonterskog programa u BiH, će biti realizovan trening o volonterskom menadžmentu. Na treningu će učestvovati predstavnici Centara za socijalni rad iz BiH i nevladinih organizacija. Rok za dostavu aplikaciju je 15. novembar, a potrebne formulare možete dobiti ako nas kontaktirate putem našeg telefona ili e-mail.